

Motion till riksdagen 2021/22:2510

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

Tullfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverkets tillhörighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om beväpning av tulltjänstemän och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förlängd tid för sparande av kameramaterial och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att kvarhålla gods eller transportör och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om befogenhet att ingripa mot läkemedelsinförsel och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbättrat personskydd och säkerhet för tullpersonal och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökade möjligheter att ingripa mot brott och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om illegal utförsel av stöldgods och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Tullverkets samverkan med andra myndigheter och tillkännager detta för regeringen.

Tullverkets tillhörighet

Tullverkets uppgift har i allt större utsträckning kommit att vara brottsbekämpning. EU:s fria rörlighet har medfört betydande problematik i fråga om säkra gränser, varför Tullverkets begränsade resurser och befogenheter leder till omfattande importerad kriminalitet. Även om Tullverket bibehåller uppgifter rörande annat än brottsbekämpning är situationen sådan att den brottsbekämpande verksamheten bör anses vara den primära. Med anledning av detta bör Tullverket primärt anses vara en av de brotts-

bekämpande myndigheterna och därmed ligga under justitieutskottets beredningsområde och utgiftsområde 4.

Beväpning av tulltjänstemän

Tullverkets inspektörer arbetar mot grov organiserad brottslighet. Uppgifterna inkluderar att leta efter vapen och narkotika men enligt utsagor till media, och enligt egna konversationer med tullpersonal, drar de sig för att leta efter dem. En anledning är att de själva ofta saknar skjutvapen att skydda sig med. Tullpersonal menar att de inte har möjlighet att hantera dem som börjar bråka vid kontroll.

I en medlemsenkät bland tjänstemännen i Stockholm, Arlanda och Skavsta svarade 89 procent av de tillfrågade att de ville bära skjutvapen till sin uniform. Med utgångspunkten att Tullverket primärt är en brottsbekämpande myndighet följer det naturligt att även tillåta att Tullverkets personal får ha tjänstevapen. Vi vill därmed ge Tullverket tillåtelse att utbilda och utrusta sin personal med tjänstevapen. Det stämmer att det finns en juridisk grund för beväpning, vilket skatteutskottet tidigare yttrat (2018/19:SkU1 s. 25), av tulltjänstemän i förordningen (2016:1332) med instruktion för Tullverket. Såsom 20 § i förordningen dock stadgar gäller detta situationer som avses i 24 kap. brottsbalken. Denna möjlighet är inte tillräcklig och bör utvidgas. Det är av synnerlig vikt, särskilt eftersom Tullverket får uppgifter om att arbeta aktivare mot gränsöverskridande brottslighet, att utvidga deras möjlighet att bära tjänstevapen i fler fall än vad som är möjligt idag. Regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag eller bevis på att så kommer att ske.

Förlängd tid för sparad kameramaterial

Det är positivt att Tullverket tillämpar kamerabevakning i syfte att bekämpa såväl införseln av explosiva varor som all form av smuggling. Dessvärre finns en begränsning i att tullen lagrar data endast kortare frister för den trafik som övervakas. Det förekommer att behov av kameramaterial uppstår först senare när andra brottsbekämpande myndigheter stöter på uppgifter som behöver styrkas. Lagringstiderna för kameramaterial bör därför utökas till åtminstone sex månader.

Befogenhet att kvarhålla gods eller transportör i väntan på polis

Idag förekommer det att tullpersonal med anledning av de begränsade brottsbekämpande befogenheterna tillåter misstänkta brottslingar att lämna platsen innan polis har anlänt. Tullverket bör därför ges befogenhet att stoppa, beslagta och hålla kvar gods eller transportörer i väntan på överlämnande till polis. Kvarhållandet skall kunna fortgå till dess att polis anländer. Regeringen ska skyndsamt återkomma med ett lagförslag för detta ändamål.

Befogenheter att ingripa mot läkemedelsinförsel

Smuggling av substanser och preparat som är olagliga eller belagda med olika restriktioner i Sverige är en allvarlig företeelse. Det kan handla om farliga dopningspreparat, narkotikaklassade läkemedel eller piratkopierade mediciner som riskerar att allvarligt skada brukare.

Den typ av organiserad brottslighet som står bakom handeln med sådana preparat är organisationer som tillhandahåller varor och tjänster på en svart marknad och som drivs av ett vinstintresse precis som legala företag. De är därför inte sena att utnyttja luckor i lagar för att finna nya effektiva leverans- och försäljningsmetoder.

Tullverket har larmat om hur myndigheten står maktlös inför en särskild ny smugglingsmetod. Enligt myndighetens uppgifter har antalet beslag av olagligt insmugglade läkemedel minskat drastiskt under senare år eftersom smugglarna lärt sig att paketera in gods i paket som ser ut att komma från andra EU-länder. Tullen får vid sådan paketering endast ingripa om de misstänker att medicinerna kan komma att användas i missbrukssammanhang.

I dag regleras tullens befogenheter att kontrollera varor ifrån ett annat EU-medlemsland i lagen (1996:701), den s.k. inregränslagen. I listan över vilka varor som får kontrolleras inkluderas dock ej läkemedel. För att täppa till luckan i lagen som Tullverket beskrivit anser vi att regeringen ska återkomma med ett lagförslag som ger Tullverket befogenhet att ingripa adekvat mot läkemedelsinförsel tillsynes, eller de facto, härrörande ifrån ett annat EU-medlemsland.

Personskydd och säkerhet för tullpersonal

De yrkeskriminella aktiviteterna har påvisats öka med avseende på illegal införsel av såväl vapen som tobak, alkohol och narkotika. Tullen har i detta läge inte kunnat utveckla säkerheten för personalen vid gränskontrollstationerna i tillräcklig omfattning. I stället har vi sett situationer när tullen inte har kunnat utföra kontroller på grund av underbemanning och de ökade risker som en mer våldsam kriminalitet utsätter verksamhetens personal för.

Personalens säkerhet är en viktig fråga som bör prioriteras inom Tullverket, främst inom gränsskyddet och övrig brottsbekämpning. Samtidigt måste man möta det ökade trycket från kriminellas verksamhet och öka ambitionsnivån för såväl kvantitet som kvalitet i verksamheten.

Utökade möjligheter att ingripa mot brott

Det är Sverigedemokraternas mening att även om Polismyndigheten bär det övergripande ansvaret så finns det fall där andra aktörer, i detta fallet Tullverket, är bättre lämpade att utföra vissa uppgifter givet deras verksamhetsområde. Att Polismyndigheten eller åklagarväsendet sedan övertar ärenden bör inte hindra att myndigheter såsom Skatteverket eller Tullverket bedriver brottsbekämpande arbete. Av sakens natur är olika myndigheters brottsbekämpande arbete av olika karaktär. Tullverket finns på plats vid landets gränser och har i de fall Polismyndigheten inte kan vara närvarande en möjlighet att ingripa mot brott. Denna möjlighet borde utnyttjas fullt ut, inte enkom i

direkt samband med kontroller. Regeringen bör därför tillsätta en utredning om hur Tullverkets brottsbekämpande verksamhet kan utvecklas och vilka krav detta ställer på organisation och utbildning för myndighetens personal.

Illegal utförelse av stöldgods

Befogenheterna i samband med kontroller vid såväl yttre som inre gräns behöver utökas. Arbetet med att utföra kontroller för att upptäcka utförelse av stöldgods och annan kriminell utförelse måste intensifieras och ges de förutsättningar som krävs för att kunna beivra denna typ av brott effektivt. Regeringen bör skyndsamt utreda kriminalisering av utförelse av stöldgods och återkomma till riksdagen med lagförslag om detta. I samband med en sådan kriminalisering bör även myndighetens uppdrag återspegla ett utökat ansvar för kontroll av utförelse.

Tullverkets samverkan med andra myndigheter

Genom samverkan mellan olika myndigheter skapar vi optimala förutsättningar för att kunna upptäcka och beivra organiserad och annan grov brottslighet. Det är en ödesfråga för Sverige att vi lyckas ta tillbaka initiativet och se till att utveckla en så stor andel som möjligt av de kriminella verksamheter som infekterar vårt samhälle.

Tullverket och andra myndigheter bedriver sedan 2009 en organiserad samverkan inom ramen för projektet Myndigheter i samverkan mot den organiserade brottsligheten. Detta är ett mycket framgångsrikt samarbete som bör intensifieras och utvecklas på olika sätt.

Lagstiftningen behöver dock ses över ur olika perspektiv för att ytterligare öppna samverkansvägar, inte minst genom att nyttja datoriserade hjälpmedel och samkörning av relevanta data som finns tillgängliga hos olika myndigheter i väsentligt mycket högre utsträckning än vad som är möjligt i dag. Sverige har varit naivt i fråga om att inte använda den information som finns för att upptäcka och beivra kriminell verksamhet.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)

Ebba Hermansson (SD)